

Beantwoording bestuursvraag

Registratienummer:
19.093733

Onderwerp	Strategie Muskusrattenbeheer	
Indiener	mw. Corbey	Partij PvdA
Datum vraag	19 november 2019	
Datum antwoord	10 december 2019	
Bron	E-mail	
Portefeuillehouder	Mw. Van Steensel	

Context

Mevrouw Corbey van de PvdA stelt de volgende vragen:

Vraag 1

Waarom wil het college de strategie 'terugdringen tot de landsgrens' steunen, terwijl de organisatorische haalbaarheid van deze strategie twijfelachtig is (oranje in de vergelijkende tabel) en de kosten nauwelijks lager zijn dan binnen de huidige strategie?

Antwoord

Er zijn veel voordelen bij de keuze "terugdringen tot de landsgrens" (dus daarmee geheel uit ons beheergebied) ten opzichte van de andere opties: de tabel op pagina 7 in de beleidsvisie laat dat zien. Vooral het geheel wegnemen van het risico van de graafschade van de muskusratten in de waterkering is belangrijk. Daarvoor is immers de bestrijding wettelijk vastgelegd. Bovendien is het op de langere termijn goedkoper: in minder gebieden/waterschappen hoeft dan immers bestreden te worden. Doordat er niet meer bestreden hoeft te worden zodra de muskusratten uit ons gebied zijn teruggedrongen, zullen ook bijvangsten tot het verleden behoren.

De strategie van de afgelopen jaren was jaarrond, vlakdekkende bestrijding. Bij het voortzetten van die strategie is er geen organisatorische aanpassing nodig: De organisatie bestaat immers al en functioneert. Dit zorgt voor een positieve (groene) beoordeling in de tabel.

De nieuwe strategie – terugdringen tot de landgrens – vraagt (op termijn) een landelijke coördinatie en daardoor mogelijk aanpassingen aan de organisatiestructuur. Dit zorgt voor een "oranje" beoordeling; dit betekent niet dat het oordeel "twijfelachtig" is, maar alleen dat het meer inzet vergt dan geen aanpassingen aan de organisatie doen.

Besluitvorming over de nieuwe beheerstrategie heeft al plaatsgevonden in de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen van 14 juni van dit jaar. De Verenigde Vergadering heeft -voorafgaand aan de ledenvergadering- op 13 maart al ingestemd met deze nieuwe strategie.

Vraag 2

Welke zekerheid is er dat het doel 'terugdringen tot de landsgrens' ook daadwerkelijk gehaald wordt? Of omgekeerd: welke kans is er dat de muskusrat en de beverrat toch blijven opduiken?

Antwoord

De huidige beheerorganisaties achten het haalbaar dat de muskusrat wordt teruggedrongen tot de landsgrens. Lokaal/regionaal en in het buitenland zijn daar ook voorbeelden van. De 'grensbewaking' (in een brede zone langs de landgrens) daarna is bedoeld om te voorkomen dat de muskusrat kan terugkeren en zich opnieuw blijvend kan vestigen.

Vraag 3

Waarom is het voor Rijnland niet mogelijk of wenselijk om te leven met de strategie de populatie te beheersen tot 0,15 vangst per kilometer? Welke schade hebben muskusratten de afgelopen jaren toegebracht?

Antwoord

Zie onze motivatie voor de nieuwe strategie bij de beantwoording van vraag 1. Muskusratten zorgen voor graafschade. Dit zorgt voor verzakking van taluds; indien mogelijk wordt er op een graafschade-locatie een vangmiddel geplaatst. Er staan in Rijnland enkele duizenden vallen opgesteld bij schadelocaties. In 2006 is al geconcludeerd dat de veiligheid van een dijk door graverij afneemt met een factor 2 tot 10.

Vraag 4

Hoe worden op middellange termijn de solidariteitskosten van Rijnland voor 'grensbewaking' ingeschat als Duitsland en België niet kiezen voor uitroeien maar voor indammen of beheersing?

Antwoord

De 'grensbewaking' richt zich op de Duitse grens; in België is de muskusrattenpopulatie al zeer ver teruggedrongen en kampen zij daar alleen met influx vanuit Nederland en Frankrijk. De verwachting is dat in Nederland dus alleen grensbewaking met Duitsland nodig is, en zal blijven.

De totale kosten over circa 15 jaar (wanneer de terugdringing een feit moet zijn) worden geraamd op 21 miljoen per jaar als totaalbedrag. Hoe dit bedrag verdeeld gaat worden voor de solidariteitsbijdrage is nu nog onbekend; een voorstel hiervoor wordt de komende tijd uitgewerkt in samenhang met eventuele organisatorische aanpassingen.

Vraag 5

Is er een risico dat we dubbel blijven betalen: de arbeidsintensieve klus om de laatste of de opnieuw opduikende muskusrat uit ons gebied te verwijderen en de solidariteitsbijdrage aan de waterschappen in de grensgebieden?

Antwoord

Voor (tenminste) de komende beleidsperiode voorzien wij niet dat verschuiving van middelen naar buiten ons gebied aan de orde zal zijn (de solidariteitsbijdrage).

Wel verwachten wij in de uitwerking van de landelijke strategie een voorstel waarbij onze waterschappen ná de komende 5 jaar significant meer moeten gaan bijdragen aan de kosten voor bestrijding buiten onze grenzen. De kosten voor onze basisbezetting zullen vanaf 2025 naar verwachting aanzienlijk lager kunnen worden. De besparing op de

kosten voor MRB WMNL zal – zoals het er nu naar uit ziet - voldoende zijn om een solidariteitsbijdrage aan de grenswaterschappen te kunnen betalen.
Er zal dus enig tijd sprake zijn van een dubbele betaling, namelijk tot wanneer de terugdringing een feit moet zijn.

Vraag 6

De communicatie rondom de strategie 'terugdringen muskusratten en beverratten tot de landsgrens' ligt bij de waterschappen. Hoe gaat Rijnland deze strategie communiceren; welke ethiek ligt ten grondslag aan de strategie en welke schade rechtvaardigt het idee dat er in Nederland helemaal geen plaats is voor de muskusrat?

Antwoord

De Unie van Waterschappen en de beheerorganisaties zijn trekkers van de communicatie. Over de strategie is afgelopen jaar al veel gecommuniceerd. In opmaat naar de landelijk besluitvorming zijn diverse persberichten verschenen die hun weg gevonden hebben naar regionale en landelijk media.

De uitgebreide motivatie en achtergronden voor deze keuzes kunt u vinden in de VV-besluitnota van 13 maart en de inhoudelijke bijlage van de Unie-besluitvorming van juni dit jaar.

Heel in het kort: de muskusrat ondermijnt waterkeringen in Nederland, de muskusrat heeft een negatief effect op de biodiversiteit (zie www.muskusrattenbestrijding.nl op de pagina [Documenten](#)); indien veel minder gevangen hoeft te worden zijn er minder bijvangsten en ook nemen de kosten af.